

vy na Svárově je také kino Vatra, naproti je Dům kultury. Od sud je jen pár kroků na náměstí Svobody. Naše procházka tedy začíná na území, které se nazývá Dolní město.

Náměstí Svobody věrno svému názvu nevynechává žádnou připomínku těžkých časů, naleznete tu jak Památník osvobození věnovaný obětem obou světových válek, tak památník obětem komunismu. Kolem něho projdeme do největšího městského parku, Panské zahrady. Ještě před válkou byly v její zadní části nádrže na plavení dřeva (ulice Na Plavisku), později zasypané a zastavěné bytovými domy zdejší zbrojovky. Před lávkou přes Bečvu můžete symbolicky zakopnout o 18. poledník, který tudy prochází. Vsetiňané neopomněli tuto skutečnost označit na chodníku a informační ceduli.

FOTO: MĚSTO VSETÍN

Za lávkou nás čeká Horní město. To nám ostatně připomene i chodník, prudce stoupající k římskokatolickému kostelu Panny Marie. Vzápětí se v parku objeví dominanta a nejstarší historická budova města, zámek s vysokou věží.

V zámku sídlí Muzeum regionu Valašsko se stálou národopisnou expozicí a výstavními galeriemi. Renesanční zámek s arkádami stojí na základech středověké tvrze z první poloviny 15. století na vyvýšenině pravého břehu řeky Bečvy. Dal ho tu postavit na začátku 17. století sám Albrecht z Valdštejna, respektive asistoval při jeho

stavbě v roli druhého manžela dědičky zdejšího panství Lukrécie Nekšové z Landeku.

Ve dvacátém století už tu namísto šlechty „bačovala“ buržoazie – nejdříve výrobci proslulého ohýbaného nábytku Thonetové a těsně před nacistickou okupací Marie Baťová se synem Tomášem. V padesátých letech se zámek v duchu tehdejší doby dočkal značné devastace, po opravách byl otevřen v roce 1975.

Dvě radnice

Na Horním náměstí najdeme také soubor nejstarších vsetínských budov a památek. Vedle zámku, budov Staré a Nové radnice je to v první řadě výrazná budova Maštálek. Ta jsou bývalým panským dvorem a jedním z posledních domů původní zástavby Horního náměstí. Budova s byty pro vrchnostenské úředníky, panským šenkem, solnicí a vinnými sklepy pochází z roku 1710. V těchto sklepech byli poddaní povinni robotou při spouštění a vytahování sudů s vínem. Údajně to byla jediná z robot, kterou jinak odbojní Valaši vykonávali bez protestů, protože při ní dostávali na posilněnou „tolik vína, co vlezlo“. Maštálisky se dům nazývá od roku 1855, kdy byla zahájena pravidelná poštovní dostavníková doprava a v domě byly umístěny konírny. Na podobě romantizující fasády zakončené novogotickým cimbuřím s nárožními vížkami se koncem 19. století podílel také slavný architekt Dušan Jurkovič. Před Maštálisky stojí památník, věnovaný odvážným valašským vzbouřencům, vůdcům protirekatolizačního povstání z let 1620 – 1644.

Moderní budovy

Od Maštálek se lze vydat ulicemi na kopečku a Jablonoř k dramaturgickému zpestření procházky, totiž k městské hvězdárně. Druhou variantou cesty z Maštálek je klesání po břehu Bečvy Palackého ulicí směrem k mostu. Cesta kolem evangelického kostela Horního sboru vede na hři-

KAM V OKOLÍ

- **Oznice** – Původně chudá pasekářská obec, obyvatelé se živilí salašnictvím a výrobou zemědělských potřeb. Zajímavosti: partyzánský bunkr, zvonice se dvěma zvony, pomník TGM „U lipky“ a jeden z mála dochovaných pomníků císaře Františka Josefa I.
- **Jarcová** – Vesnice v údolí Vsetínské Bečvy. Zajímavosti: 8 metrů vysoká pískovcová skála Jarcovská gůla.
- **Bystřička** – V současné době vypuštěná vodní nádrž, postavená v letech 1907 – 1912, byla jedním z největších počínů svého druhu v Rakousko-Uhersku. Její kolaudace se zúčastnil i císař František Josef I. I prázdná přehrada stojí za zhlédnutí.
- **Klenov** – Na tomto kopci, opředeném pověstmi o zbojnicích, stál na přelomu třináctého a čtrnáctého století templářský hrad. Do dnešních dní se z něj dochovaly kapsovitě záseky ve skalách na uchycení dřevěných trámů, které zachycují dřívější stavební postupy.
- **Kateřnice** – Ves rozptýlená v údolí potoka Kateřinky, obyvatelé se živilí výrobou košů, metel, žebřů, špejlí a palachových sedadel. Zajímavosti:

chráněné území „Dubcová“ se vzácnou květenou, památná lípa na pasekách u Kamasů (obvod 630 cm).

Velká Lhota – Dřevěný evangelický kostel z roku 1781 je pozoruhodný tím, že mu chybí věže se zvonem. V letech 1875 – 1895 tu byl farářem spisovatel Jan Karafiát, který napsal mezi dětmi oblíbené Broučky.

- **Lázy** – Místní část obce Loučka tvořená několika pasekářskými usedlostmi, rozkládající se na hřebeni Hostýnských vrchů. Zajímavosti: dřevěná zvonice, rozcestí turistických tras.
- **Pržno** – Jedna z nejstarších obcí regionu, kdysi známá jako Červené městečko. Zajímavosti: evangelický kostel z roku 1872, katolický kostel Narození P. Marie z roku 1889, památná lípa stará přes 300 let.

KAM DO MUZEA

Regionální muzeum Valašska Svým návštěvníkům nabízí stálé muzejní expozice Pod jménem Valachů, Vsetínsko v lidu-

vé výrobě, kroji a obyčejích, Umění a umělecká řemesla. Až do 10. dubna tu také můžete navštívit výstavu Indiáni na Valašsku, která představuje indiánské výrobky kmene Hayčů a jejich přátel. Horní náměstí 2, 75501 Vsetín. Tel.: 571 411 690, e-mail: muzeum@vs.inext.cz Otevřeno denně mimo pondělí od 9 do 17 h. www.muzeumvalassko.cz

VOLNÝ ČAS

Městské lázně (Jiráskova 340, Vsetín. Tel.: 571 411 077) nabízejí krytý bazén s tobogánem. Otevírací doba: PO, ČT, PÁ 7 – 9, 17 – 21, ÚT 7 – 12, 17 – 21, ST 8 – 9, 17 – 21, SO 10 – 21, NE 10 – 20 h. Navštívit můžete i zdejší vodoléčbu, ta funguje v PO 14.30 – 21 (pouze ženy), ÚT stejný čas (muži), ostatní dny vždy 10 – 21 h (ST ženy, ČT m, PÁ ž, SO m), v neděli zavřeno. Vstupné: dospělí 45 Kč, děti do 15 let 35 Kč, rodinné vstupné (2+2) 120 Kč.

Vsetínská hvězdárna umožňuje každý pracovní den od 9 do 15 h pozorování Slunce a slunečních skvrn, navíc každé úterý a pátek za bezmračné oblohy astronomická pozorování noční oblohy. Ted v březnu od 19 do 21 hodin. Navíc máte příležitost získat tu zajímavý suvenýr, k prodeji jsou tady astronomické publikace, fotografie, mapy, plakáty a pohlednice. Astronomická pozorování na vsetínské hvězdárně (ÚT a PÁ): duben, září 20.30 – 22.30, květen, srpen 21 – 23, červen, červenec 22 – 23.30 h.

www.inext.cz/hvezdarna.vsetin